Serbest Bölgeler Hakkında Yazı

T.C. - Ticaret Bakanlığı - Gümrükler Genel Müdürlüğü - 06.06.2022 Tarihli 74594350 Sayılı Yazı - Serbest Bölgeler Hakkında Yazı

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-40216608-145- **Konu :** Serbest Bölgeler

06.06.2022/74594350 DAĞITIM YERLERİNE

İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nden alman 07.09.2021 tarihli, 66984595 sayılı yazıda, özetle; serbest bölgelerde üretilen Türk menşeli eşyanın Türkiye'ye ithalinde genellikle "AT" muafiyet kodu girilerek, A.TR kısmına "V" yazıp beyannamenin 44 no.lu hanesine ise A.TR için "T.C Menşeili" yazarak vergi muafiyeti sağlandığı, AT muafiyeti eşyanın Avrupa Birliği ülkelerinden A.TR dolaşım belgesi eşliğinde gelmesi durumunda tanınmasına rağmen, serbest bölgelerde serbest dolaşım durumunda olan eşyanın Türkiye'ye ithalinde, yükümlülerce daha uygun bir muafiyet kodu bulunmadığından bahisle AT muafiyet kodunun seçildiği;

Serbest bölgelerden Türkiye'ye eşya ithalinde, serbest bölgelerde üretilen nihai ürün için tercihli tarife uygulaması söz konusu olmadığından ve İthalat Rejimi Kararında eşyanın yalnızca "Türk menşeli" olma kriterine göre belirlenmiş bir tercihli tarife de bulunmadığından, serbest bölgelerde üretilen Türk menşeili eşyanın Türkiye'ye ithalinde genellikle eşyaya ilişkin olarak örneğin "SBUSDE" kısaltması ve "Serbest Bölgede Üretilen Serbest Dolaşımdaki Eşyanın ithali" açıklaması ile yeni bir muafiyet kodunun oluşturularak işlemlerin devamının sağlanmasının uygun olacağı ifade edilmiştir.

Anılan Bölge Müdürlüğüne muhatap 22.02.2022 tarihli, 71981043 sayılı yazımızla, özetle; BİLGE sisteminde yer alan uluslararası anlaşma kodları ile ilgili "Uluslararası anlaşma kodları ve bu kodlara karşılık aranacak belgelere ilişkin Menşe Kontrol Tablosu"nda AT uluslararası anlaşma kodu için belirtilen çıkış ülkeleri arasında Türkiye ve serbest bölge bulunmadığı; dayanağı 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı olan söz konusu kodun, çıkış ülkesi bahse konu tabloda yer alan AB ülkelerinden biri olan ve serbest dolaşım ilkesi çerçevesinde geçerli olan tarifeden

yararlanabilecek eşya için belirlendiği; bu çerçevede, serbest bölgeden serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile Türkiye'ye ithal edilecek eşya için AT uluslararası anlaşma kodunun kullanılmaması gerektiği ifade edilerek, söz konusu Bölge Müdürlüğünün yazısına konu serbest bölgelerde üretilen nihai ürün için değerlendirmelerimiz bildirilmiştir.

Bilindiği üzere, Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinde; "Gümrük vergileri" deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümü; "İthalat vergileri" deyimi ise;

a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükler,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergiler ve diğer mali yükler

Olarak tanımlanmıştır.

Gümrük Yönetmeliğinin 431 inci maddesi; "*Serbest bölgede üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak üretilen eşyanın serbest dolaşıma sokulmak istenilmesi durumunda beyan sahibinin talebi halinde Kanunun 161 inci maddesi, talep olmaması halinde ise aynı Kanunun 15 inci maddesi hükümlerine göre gümrük vergileri hesaplanır.*"',

Gümrük Kanununun 161 inci maddesi; "... 2. *Serbest bölgede mutat elleçlemelere tabi tutulan eşyanı gümrük vergilerinin hesaplanmasında söz konusu eşyanın dikkate alınacak niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı; beyan sahibinin talebi ve söz konusu elleçlemelerin yapılmasına izin verilmiş olması kaydıyla, bu eşyanın 193 üncü maddede belirtilen tarihte söz konusu elleçlemelere tabi tutulmamış gibi dikkate alınacak niteliği, gümrük kıymeti ve miktarıdır. Bu hükme Bakanlar Kurulunca istisna getirilebilir.*.....";

Gümrük Kanununun 15 inci maddesi, "*Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.*...." Hükümlerine amirdir.

Gümrük Yönetmeliği'nin "Vergilerin Hesaplanması" başlıklı 431 inci maddesi ile yükümlülere serbest bölgede üretilen eşyanın ithalinde girdi ve mamul ürünün gümrük vergilerini dikkate alarak seçimlik beyanda bulunma hakkı tanınmaktadır.

Serbest bölgede üretilerek Türkiye'ye ithal edilmek istenilen eşya hakkında gümrük vergisine ilişkin;

- Gümrük Yönetmeliği’nin 431 inci maddesi çerçevesinde girdi üzerinden vergilendirmenin beyan sahibi tarafından talep edilmesi durumunda, Gümrük Kanununun 3/8(a), 3/9, 161 inci; Gümrük Yönetmeliği’nin 431 inci maddeleri

- Gümrük Yönetmeliği’nin 431 inci maddesi çerçevesinde talepte bulunulmaması, başka bir ifadeyle nihai ürün üzerinden vergilendirmenin beyan sahibi tarafından tercih edilmesi durumunda, Gümrük Kanununun 3/8(a), 3/9, 15 inci; Gümrük Yönetmeliği’nin 431 inci maddeleri

Çerçevesinde işlem gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Genel Müdürlüğümüze intikal eden muhtelif dilekçelerde, 22.02.2022 tarihli ve 71981043 saydı yazımızda yer verilen nihai ürün için AT muafiyet kodu kullanılmaması gerektiği yönündeki görüşün, ilgili gümrük müdürlüklerince girdiler için de kullanılmaması gerektiği yönünde yorumlanarak işlemlerin ifa edilegeldiği, keza Türkiye'de serbest dolaşımdayken serbest bölgeye gönderilen ve girdi olarak kullanılan eşya için de söz konusu AT muafiyet kodunun kullanılarak işlemlerin tekemmül ettirildiği,

Serbest bölge gümrük müdürlüklerinin, firmaların Gümrük Yönetmeliği'nin "Vergilerin Hesaplanması" başlıklı 431 inci maddesi kapsamında "serbest bölgede üretilen eşyanın ithalinde girdi ve mamul ürünün gümrük vergilerini dikkate alarak seçimlik beyanda bulunma hakkı"nı kullanarak işlemlerini ifa ederken, vergileme noktasında yeknesak bir uygulama içinde olmadıklarının ve bunun da şikayetlere sebep olduğu,

Anlaşılmaktadır.

Söz konusu yazımızda da belirtildiği üzere, dayanağı 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı olan AT muafiyet kodu, çıkış ülkesi “Uluslararası anlaşma kodları ve bu kodlara karşılık aranacak belgelere ilişkin Menşe Kontrol Tablosu”nda yer alan AB ülkelerinden biri olan ve serbest dolaşım ilkesi çerçevesinde geçerli olan tarifeden yararlanabilecek eşya için belirlenmiştir.

Bu çerçevede, serbest bölgede üretilen eşyanın ithalinde girdiler üzerinden vergilendirmenin talep edilmesi halinde, girdilerin bahse konu tabloda yer alan AB ülkelerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde Türkiye Gümrük Bölgesine gelmiş olması ve serbest bölgeden yapılan ithalatta beyannamenin 15a no.lu "Sevk/Ihracat Ülkesi" kutusuna “Uluslararası anlaşma kodları ve bu kodlara karşılık aranacak belgelere ilişkin Menşe Kontrol Tablosu”nda yer alan ilgili AB ülkesinin,

10 no.lu "Son Sevk Ülkesi" kutusuna ise serbest bölge kodunun yazılması durumunda AT muafiyet kodu kullanılabilecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ Bakan a. Genel Müdür

Resmi Yazının Orjinal Nüshası için tıklayınız. **Gümrükler Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.**